لماذا نصلي

DLACZEGO POWINNIŚMY SIĘ MODLIĆ ?

Przekład na polski: Aisza Ghanam
Współpraca: Alina Abu-Zaitoun

Wykorzystano tłumaczenie Koranu J. Bielawskiego.

King Fahd National Library Cataloging-in-Publication Data
Hasan, Suhaib
Why do we pray?
Riyadh

Headquarters:

P.O.Box: 22743,Riyadh 11416, KSA
Tel: 00966-1-4033962/4043432
Fax: 00966-1-4021659
E-mail: darussalam@naseej.com.sa
Website: http://www.dar-us-salam.com
Bookshop: Tel & Fax:00966-1-4614483

Branches & Agents

K.S.A
- Jeddah: Tel: 00966-2-6712299
  Fax: 00966-2-6173448
- Al-Khobar: Tel: 00966-3-8948106

U.A.E.
- Tel:00971-6-5511593 Fax: 5511294

PAKISTAN
- 50 Lowe Mall, Lahore
  Tel: 0092-42-724 0024 Fax: 73354072
- Rahman Market, Ghazni Street
  Urdu Bazar, Lahore
  Tel: 0092-42-7120054 Fax: 7320703

U.S.A.
- Houston: P.O.Box: 79194 tx 77279
  Tel: 001-713-7220419
  Fax: 001-713-7220491
  E-meil: Sales @ dar-us-salam.com
  Website: http://www.dar-us-salam.com

- New York: 572 Atlantic Ale, Brooklyn
  New York-11217
  Tel: 001-718625 5925

SRI LANKA
- Darul Kitab 6, Niemal Road, Kolombo-4
  Tel: 0094-1-589 038 Fax: 0094-74 72243

U.K.
- London: Darussalam International
  Publication Ltd.
  P.O.Box:21555, London E10 6XQ
  Tel: 044-7947 306 706
  Fax: 0044-208-925 6996
- Birmingham: Al-Hidaayah Publication
  & Distribution
  346 Coventry Road, Birmingham B10 OUG
  Tel: 0044-121-753 1889 Fax: 121-753-2422

AUSTRALIA
- Lakamba NSW: ICIS: Grodnu floo 165-171,
  Haldon St.
  Tel: (61-2) 9758 4040 Fax: 9758 4030

MALAYSIA
- E&D Book SDN.BHD.-321B 3rd Floor,
  Suria Klcc Kulala Lumpu City Cente 50088
  Tel: 00603-21663433 Fax: 459 72032

SINGAPORE
- Muslim Converts Association of Singapore
  Singapore 424484
  Tel: 0065-440 6924, 348 8344 Fax: 440 6724

KUWAIT
- Islam Presentaion Committee
  Enlightment Book Shop
  P.O.Box: 1613,Safat 13017 KUWAIT
  Tel: 00965-244 7526, Fax: 240 0057

BANGLADESH
- 30 Malitola Road, Dhaka-1100
  Tel:0088-02-9557214
  Fax: 0088-02-955973

DLACZEGO POWINNIŚMY SIĘ MODLIĆ?

Dr Suhaib Hasan

بسم الله الرحمن الرحيم

W imię Allaha, Miłosiernego, Litościwego

Spis treści

{إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ}

{Zaprawdę, *as-salat* (modlitwa) chroni od *al-fahsza* (wielkich grzechów każdego gatunku, cudzołóstwa, szpetoty) i *al-munkar* (niewiary, politeizmu, każdego rodzaju złych czynów, itp.)}[Koran 29:45]

Dlaczego człowiek powinien się modlić?

Po długim i gorączkowym dniu pracy z wielkim trudem przychodzi zmęczonemu człowiekowi stanąć na dywaniku i skoncentrować się na modlitwie do Allaha Wszechmogącego. Skulonemu w ciepłym i wygodnym łóżku, tak ciężko jest podnieść się z niego, kiedy słyszy głos muezzina (osoby nawołującej wiernych do modlitwy*): „Chodźcie do modlitwy, chodźcie do pomyślności". Znany doktor i filozof Ibn Sina (Awicenna) wspomina pewien moment ze swojego życia. Kiedy podczas pewnej mroźnej nocy on i jego sługa odpoczywali w gospodzie, w odległej części Churasan, Ibn Sina poczuł się spragniony, więc nakazał swojemu słudze przynieść wody. Sługa nie mając ochoty opuszczać swojego ciepłego posłania, udał, że nie słyszy nawoływania Awicenny. Kiedy ten powtórzył wezwanie, sługa niechętnie podniósł się i spełnił prośbę. Po jakimś czasie melodyjne dźwięki azanu (wołania na modlitwę*) wypełniły powietrze. Awicenna pomyślał o osobie, która wzywała wierzących do modlitwy: „Mój sługa Abdullah, zawsze szanował mnie i podziwiał. Nigdy nie szczędził mi pochwał i miłował mnie, lecz dzisiejszej nocy wybrał własne wygody nad moje potrzeby. Z drugiej strony bizantyjski sługa Allaha opuścił swoje ciepłe posłanie, by w tę mroźną noc obmyć się do modlitwy w lodowatej wodzie ze strumienia i wspiąć na wysoki minaret meczetu, wysławiając Tego, Któremu jest szczerze oddanym sługą, słowami:

أشهد أن لا إله إلا لله

'Zaświadczam, że nie ma boga poza Allahem!

أشهد أن محمدًا رسول لله

Zaświadczam, iż Muhammad jest Prorokiem Allaha!'".

Tego wieczoru Awicenna zanotował: „Poczułem smak prawdziwej miłości; miłości, która jest wynikiem całkowitego posłuszeństwa".

Miłość do Allaha wymaga całkowitego i bezwarunkowego poddania się.

Allah Wszechwiedzący mówi:

{قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ}

{Powiedz (Muhammadzie do ludzi): „Jeżeli kochacie Allaha, to postępujcie za mną (akceptując monoteizm, podążając za Koranem i Sunną)! Wtedy i Allah będzie was miłował i przebaczy wam wasze grzechy. Allah jest Przebaczający, Litościwy!”} [Koran 3:31]

Modlitwa: Skryty płacz duszy

Arogancja i duma często powodują, iż człowiek staje się ciemięzcą i tyranem. Niektórych ludzi tak bardzo poniosło wysokie mniemanie o sobie, że przypisywali sobie boskość. Na przykład Faraon, władca Egiptu, był spomiędzy tych, którzy, głosili:

„Ja jestem waszym najwyższym panem”.

Faraon w swej pysze i poczuciu wielkości, podporządkował sobie Izraelitów, czyniąc ich życie nędznym i smutnym.

Lecz czy człowiek jest rzeczywiście tak silny i doskonały jak podpowiada mu ego? Koran w rzeczowy sposób opisuje naturę człowieka.

{اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاء وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ}

{Allah jest Tym, który stworzył was słabymi; potem, po słabości dał wam siłę; po okresie siły – słabość i siwiznę. On stwarza to, co chce. On jest Wszechwiedzący, Wszechpotężny (zdolny uczynić wszystko, co zechce)!} [Koran 30:54]

Słabość na początku i słabość na końcu - taka jest natura człowieka. Jest on tak wątły i bezradny w dniu narodzin, iż jego byt zależy od jego rodziców i bliskich. Gdyby opuszczono go w tych pierwszych krytycznych latach życia, sam, bez pomocy, mógłby nie przeżyć. Potrzebuje on łagodnej i kochającej ręki, i to nie tylko w wieku niemowlęcym, ale również jako dziecko i nastolatek.

Kiedy dziecko osiągnie wiek młodzieńczy oraz niezależność, zaczyna kierować swoim własnym życiem. Z dumą spogląda na silną budowę swojego ciała, swoje okazałe cechy oraz rozliczne talenty. Zaczyna odsuwać się od tych, którzy są mniej zdolni, a nawet lekceważy swoich rodziców - tych, którzy dali z siebie wszystko, aby go wychować. Staje się niesprawiedliwy i bezlitosny, używając swojej siły i energii, aby dominować nad innymi. Wydaje mu się, że jest panem i może robić, co chce i jak chce. Ale czy młodość, dobry wygląd i siła pozostają wieczne? Zaledwie parę dekad później zaczyna on tracić siły. Jego zdrowie zaczyna się pogarszać, siwe włosy pokrywają jego głowę i pomału jego młodość ustępuje miejsca starości. Przemiana z młodzieńca w starca następuje powoli, ale jest ona faktem. Czas upływa bezlitośnie, przybliżając każdego człowieka ku starości. Młody dyktator zmieni się pewnego dnia w bezsilną i słabą istotę, jaką był w dniu swych narodzin. Lecz tym razem nie będzie przy nim rodziców, którzy mogliby się nim zaopiekować; jakże często spotykamy się z tym problemem, jest odrzucony przez własną rodzinę, a jego przyszłość w domu starców jest beznadziejnie smutna.

„Słabość na początku i słabość na końcu”.

Przesłanie to jest jasne: prawdziwym Panem jest Allah. On Jeden jest Wszechmocny, On Jeden jest Wspaniały. On nigdy nie jest zmęczony, nigdy nie potrzebuje odpoczynku, nie jest od nikogo zależny.

Allahu Akbar - Allah jest wielki!

Zrozumiawszy znaczenie tej wypowiedzi, człowiek zda sobie sprawę, iż powinien okazać pokorę Panu Wszechmogącemu, Jedynemu, Temu Który go stworzył. A jakże lepiej okazać Mu pokorę, niż stojąc przed Nim jako sługa, kłaniając się i padając przed Nim na kolana, wznosząc ręce w prośbach do Niego.

Modlitwa nie jest ciężarem narzuconym na człowieka, lecz jest skrytym płaczem każdej duszy. Płaczem każdego serca rozpoznającego swojego Stwórcę. Jest to mały dowód wdzięczności za nieskończoną hojność podarowaną człowiekowi przez jego Stwórcę.

W codziennym życiu uśmiechamy się i ciepło wypowiadamy słowo dziękuję do tych, którzy uczynili dla nas coś dobrego lub miłego. Zatem, co z wdzięcznością do Allaha, Który w Swoim nieskończonym miłosierdziu zaopatruje każdego z nas w każdej najmniejszej potrzebie? Obserwując piękno i doskonałość ziemi, która nas otacza, powinniśmy paść na kolana z wdzięczności za to, czym obdarza nas Pan.

Modlitwa: Zbawienie dla wierzącego

Kiedy Prorok Muhammad (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) otrzymał objawienie, pierwszą rzeczą, która została mu nakazana przez Allaha, była modlitwa. Anioł Gabriel zstąpił do niego, a źródło wytrysnęło przed nimi spomiędzy skał. Gabriel pokazał Prorokowi, jak wykonać ablucję (obmycie przed modlitwą) oraz odmówić modlitwę. Wysłannik Allaha zaczął modlić się dwa razy dziennie po dwa rakaty rano i wieczorem. Wróciwszy do domu pokazał swojej żonie Chadidży to, czego nauczył się od Gabriela. Od tego momentu Prorok Muhammad nigdy nie wyszedł z domu nie odmówiwszy wcześniej modlitwy.

Tuż przed emigracją (hidżra) do Medyny, pewnej nocy Prorok został wyniesiony do Jerozolimy (Isra), a potem do niebios (Miradż). Podczas tej podróży Allah Wszechmogący nakazał mu modlitwę pięć razy dziennie. Modlitwa ta była prezentem darowanym każdemu wierzącemu, umożliwiającym mu przeżycie duchowego uniesienia pięciokrotnie w ciągu każdego dnia. Prorok wyjaśnił: „Modlitwa jest jak Miradż dla wierzącego”. Daje ona każdemu muzułmaninowi możliwość komunikowania się z Allahem.

Podczas każdej modlitwy recytujemy surę *al-Fatiha*. Recytacja ta nie jest nudnym monologiem wierzącego. Allah zapewnia, iż jest to rozmowa pomiędzy Nim a modlącym się. Prorok przekazał, iż Allah Wszechmogący powiedział:

فإذا قال العَبْدُ: {الْحَمْدُ للّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ}، قال الله تعالى: "حَمِدَنِي عبدي"، وإذا قال: {الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ}، و قال الله تعالى: "أثنى عَلَيَّ عبدي"، فإذا قال: {مالِكِ يَوْمِ الدِّينِ} قال الله: "مجَّدَنِي عَبْدي".(و قال مَرَّةً: "فَوَض إِلَيَّ عَبْدي") و إذا قال: {إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ} قال: "هذا بَيْنِي و بينَ عَبْدي، و لِعَبْدي ما سَأَلَ". و إذا قال: {اهدِنَا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ} قال: "هذا و لِعَبْدي ما سَأَلَ"

„Kiedy Mój sługa mówi (podczas modlitwy): {Chwała Bogu, Panu Światów}, Allah mówi: ‚Mój sługa Mnie wysławia’, i kiedy mówi: {Miłosiernemu, Litościwemu, Królowi (Władcy) Dnia Sądu}, Allah mówi: ‚Mój sługa Mnie wychwala’. A kiedy mówi: {Ciebie czcimy i Ciebie prosimy o pomoc}, Allah mówi: ‚To jest pomiędzy Mną a Moim sługą’. A kiedy mówi: {Prowadź nas drogą prostą, drogą tych, których obdarzyłeś dobrodziejstwami; nie zaś tych, na których jesteś zagniewany, i nie tych, którzy błądzą}, Allah mówi: ‚To jest dla mojego sługi i Ja obdarzę go tym, o co prosi’”. (Hadis Qudsi, Święty)

Allah Wszechwiedzący nakazał odmawianie modlitwy pięć razy dziennie. Wierzący nie ma innego wyjścia poza okazaniem w tej kwestii posłuszeństwa. Zmniejszenie liczby modlitw byłoby nie tylko nieposłuszeństwem, lecz spowodowałoby również utratę dobrodziejstw, które z niej wynikają.

Na przykład, pokój w mieszkaniu spełni swą rolę tylko wtedy, jeżeli posiada cztery ściany i sufit. Gdyby jedna ze ścian lub sufit zostały usunięte, jakie miałby on zastosowanie? Podobnie modlitwa - osiągnie swój cel i przyniesie korzyści w Dniu, w którym nic poza czynami nie będzie przyjęte, jeśli przestrzegana była w nakazany nam sposób.

Modlitwa: Filarem Islamu

Pewnego razu Prorok Allaha powiedział: „Modlitwa jest filarem religii”. (al-Bajhaqi)

Powiedział on także:

"بُنِيَ الإسلامُ عَلى خَمْسٍ : شهادة أنْ لا إلـهَ إَلا الله وأنَّ مُحَمّدًا رَسُول الله وإقام الصَلاةِ وإيتاء الزكاةِ وحَجِّ البَيتِ وصَوْمِ رَمَضانَ"

„Islam opiera się na pięciu filarach: świadectwie, że nie ma boga poza Allahem, i że Muhammad jest Jego sługą i wysłannikiem; odmawianiu modlitwy; płaceniu zakatu; odprawieniu pielgrzymki hadżdż do Świętego Domu (Kaby) i poście w miesiącu ramadan”. (al-Buchari)

Hadis ten w bardzo klarowny sposób obrazuje islam. Religia ta jest niczym budowla wsparta na pięciu kolumnach; usunięcie choćby jednej z nich spowoduje osłabienie budowli. Jeżeli silne wichury nawiedzą miasto, budowle, które z pewnością zostaną zniszczone to te, których kolumny są wybrakowane. Podobnie wiara człowieka stanie się słabsza, jeśli zaprzestanie on odmawiania modlitwy i najłagodniejszy podmuch może być przyczyną jej rozpadu.

Modlitwa jest tak ważna, iż Prorok powiedział:

"بَيْنَ الرَّجُلِ و بَيْنَ الشِّركِ و الكُفْرِ ترْكُ الصّلاة"

„Zaprawdę, pomiędzy człowiekiem a politeizmem i niewiarą jest porzucenie modlitwy”. (Muslim)

Jakże prawdziwa jest ta wypowiedź! Jeśli spojrzymy na ludzi chodzących po ulicach, trudno odróżnić muzułmanina od niemuzułmanina. Islam nie stawia wierzącego ponad, a *kafir* (niewierzący*) nie ma wypisane na czole: niewierzący. Ludzi tych możemy odróżnić z łatwością wyłącznie o czasie modlitwy. Wierzący przerwie swoją pracę, zajęcie, aby dołączyć do szeregów muzułmanów odprawiających modlitwę, zaś niewierzący zajęty będzie prowadzeniem ziemskich interesów.

Sura *al-Muddassir* opisuje ciekawy dialog, który będzie miał miejsce w Dniu Zmartwychwstania. Wierzący będą pytać tych, którzy znajdą się Ogniu Piekielnym:

{ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ * قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ * وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ * وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ * وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ * حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ }

{„Co doprowadziło was do ognia (*saqr*)?” Powiedzą oni: „Nie byliśmy wśród modlących się; nie dawaliśmy pożywienia ubogim; pogrążaliśmy się w daremnej dyspucie (wszystko to, czego Allah nienawidzi) wraz z pogrążającymi się; i uznaliśmy za kłamstwo Dzień Sądu, aż przyszła do nas pewność (śmierć)”}[Koran 74:42-47]

Odrzucający prawdę milczą w tym życiu, ale w następnym sami będą mówić prawdę.

Modlitwa jest jak twierdza

Modlitwa jest podstawą wszystkich dobrych uczynków. Oba przytoczone poniżej wersety Koranu wyliczają prawe czyny. Modlitwa otwiera i zamyka ich listę.

A. Sura *al-Muminun* [Koran 23:1-11]:

{ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ *وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ * إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ * فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاء ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ * أُوْلَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ * الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ*}

{Odnieśli triunf wierzący: ci, którzy w swoich *salah* (modlitwach) są świadomi i pokorni; którzy się odwracają od *al-laghł* (podłej, złej i pustej gadaniny, kłamstw i wszystkiego tego, czego Allah nie znosi); którzy dają zakat (jałmużnę); którzy zachowują wstrzemięźliwość (części prywatnych przed pozamałżeńskim współżyciem seksualnym), z wyjątkiem swoich żon i tego, czym zawładnęła ich prawica (niewolnice), bo za to nie będą ganieni - a którzy pożądają innych, poza nimi, są występni; którzy strzegą powierzonych im depozytów i dochowują zobowiązań; którzy odprawiają swoje modlitwy (pięć obowiązkowych zbiorowych modlitw, zgodnie o wyznaczonym czasie). Tacy są spadkobiercami, którzy dziedziczą *Firdaus* (najwyższą część Raju), gdzie będą przebywać na wieki.}

B. Sura *al-Maaridż* [Koran 70:19-35]:

{إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا * إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا * وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا * إِلَّا الْمُصَلِّينَ * الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ * وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ * لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ * وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ * وَالَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ * إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ * وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ * إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ * فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاء ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ * وَالَّذِينَ هُم بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ * أُوْلَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ*}

{Zaprawdę, człowiek jest stworzony zmiennym: kiedy dosięga go zło, jest niecierpliwy; a kiedy dosięga go dobro, jest niedostępny! Z wyjątkiem tych, którzy się modlą, którzy są wytrwali w modlitwie; do których majątku ma określone prawo proszący i biedny; i tych, którzy wierzą w Dzień Sądu; i tych, którzy boją się kary swego Pana - zaprawdę, kara ich Pana jest nieunikniona! I tych, którzy zachowują wstrzemięźliwość (części prywatnych przed pozamałżeńskim współżyciem seksualnym), z wyjątkiem swoich żon i tego, czym zawładnęła ich prawica (niewolnice), bo za to nie będą ganieni - a którzy pożądają innych, poza nimi, są występni. I ci, którzy strzegą powierzonego zaufania i przestrzegają swoich zobowiązań; i ci, którzy stoją prosto, kiedy składają świadectwo; i ci, którzy się troszczą o swoje modlitwy - oni będą w Ogrodach (Raju) uszanowani!}

W wersecie tym powiedziano, iż wierzący posiadają określone cechy, z których pierwszą jest skupienie na modlitwie. Inne ich cechy to:

- unikanie próżnych i daremnych czynów;

- regularne płacenie zakatu;
- strzeżenie czystości (cnoty; wstrzemięźliwość) oraz unikanie zakazanych stosunków seksualnych. Współżycie małżeńskie ogranicza się do ich żon i niewolnic (zakładając sytuację, w której obecność niewolnic jest uzasadniona);
- nie zdradzanie powierzonego zaufania;
- dotrzymywanie złożonego świadectwa (o czym mówi sura *al-Maaridż*).

Po opisaniu tych pięciu cech, po raz kolejny nakazana jest regularność w modlitwie.

Fragment sury *al-Maaridż* podobny jest do tego w surze *al-Muminun*. Porównuje modlitwę do twierdzy, która zabezpiecza i zachowuje inne dobre uczynki. Przestrzeganie, dbanie o modlitwę pomaga zachować inne cnoty człowieka. Prorok powiedział w podobny sposób:

„Modlitwa jest filarem religii". (al-Bajhaqi)

A także:

„Pierwszą rzeczą, o jaką człowiek zostanie zapytany w Dniu Zmartwychwstania jest modlitwa. Jeżeli była ona poprawna (tj. dobrze i regularnie odmawiana*), wszystkie inne czyny również będą dobre. Jeżeli zaś modlitwa nie była odmawiana poprawnie, wszystkie jego pozostałe czyny stracą wartość". (at-Tabarani)

Która modlitwa zostaje przyjęta?

{الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ}

{Którzy w swoich modlitwach są świadomi i pokorni.} [Koran 23:2]

Werset ten kładzie szczególny nacisk na pokorę i skupienie podczas modlitwy (*chuszu*). Nie ulega wątpliwości, iż szatan jest największym wrogiem człowieka. Nieustannie próbuje on przeszkodzić wierzącemu w modlitwie. Kiedy człowiek rozpoczyna modlitwę, nagle uświadamia sobie, iż pochłonięty jest przypominaniem sobie różnych rzeczy, problemów, obaw; myślami o pracy i rodzinie. Czasami jest tym tak bardzo zaabsorbowany, że nie zdaje sobie sprawy z tego, gdzie jest i co robi (podczas modlitwy). Modlitwa staje się wówczas szeregiem machinalnych

ruchów, co często prowadzi do utraty rachuby wykonanych rakatów. Tak właśnie szatan kradnie naszą modlitwę.

Prorok powiedział kiedyś, iż tylko niewielka część wykonanych modlitw - może zaledwie co ósma lub co dziesiąta - jest zaakceptowana przez Allaha. Reszta zaś przepada z powodu podszeptów szatana.

Przekazano, iż pewien Następca widział człowieka bawiącego się własną brodą podczas modlitwy, co skomentował następująco:

„Jeżeli w jego sercu byłoby *chuszu* (pokora, skupienie), inne organy jego ciała również byłby jego pełne".

Sura *al-Maun* napomina tych, którzy są niedbali w modlitwie:

{فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ * الَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ}

> {Biada modlącym się (hipokrytom), którzy są niedbali w swojej modlitwie.} [Koran 107:4-5]

Modlący zaniedbuje modlitwę wówczas, gdy zwleka z jej odmówieniem do ostatniej chwili lub, gdy nie koncentruje się w pełni na tym, co robi i mówi (podczas modlitwy – przyp. tłum.*).

جَآءَ رَجلٌ و رَسُولُ الله جَالِسٌ فِي المَسْجد فصَلى قَرِيباً، ثم انَصْرَف إلى رَسولِ الله ،فَقَالَ رَسُولُ الله "أعِدْ صلَاتَكَ فإنَّكَ لمَ تُصلِّ" قالَ فَرجَعَ فَصلَّى كنَحوِ ممَّا صلَّى ثُمَّ انْصرَف إلى رَسُولِ الله فقَالَ له: "أعِدْ صلَاتَكَ فإنَّكَ لمَ تُصلِّ" فقَالَ : يَا رَسُولَ الله! علِّمْنِي كَيفَ أصْنَعُ قَالَ: "إذا استَقْبلْتَ القِبْلَةَ فكَبِّرْ ثُمَّ اقرَأ بأُمِّ القُرْآن، ثُمَّ اقرَأ بمَا شِئْتَ، ركَعْتَ فَاجْعَلْ رَاحتَيْك علَى رُكْبَتَيْكَ ، وَامدُد ظَهْرَكَ ، وَمكِّنّ لِرُكُوعِكَ ، فَإذاَ رفَعْتَ رَأسَكَ فَأَقِمْ صُلبَكَ ،حتى تَرجْعَ العِظَامُ إلى مَفَاصِلِها و إذا سَجَدْتَ فمَكَّنْ لسُجُودكَ فَإذا رَفَعْتَ رَأسَكَ فَاجْلِسْ علَى فَخِذكِ اليُسرى ، ثُمَّ اصْنَعْ ذلِك في كُلِّ ركعَةٍ و سَجْدةٍ"

Pewnego razu, przebywając w meczecie w Medynie, Wysłannik Allaha ujrzał Beduina, który wszedł do meczetu i rozpoczął modlitwę. Wykonał ją tak szybko, iż Prorok Muhammad poprosił, by ją powtórzył. Beduin wykonał ją w podobny sposób jak poprzednią. Prorok poprosił go, aby powtórzył ją jeszcze raz. Po trzeciej pośpiesznej modlitwie Beduin rzekł do Wysłannika: „O Proroku Allaha! Naucz mnie, jak powinienem się modlić". Prorok doradził mu wyrecytowanie w pozycji stojącej sury *al-Fatiha*, następnie *tasbih* (*Subhan Allah**) w pozycji *ruku* (skłon do pasa w pozycji stojącej*), a w momencie podnoszenia się z *ruku* - słowa: *Rabbana lakal-hamd*. Podczas *sudżud* (pokłonu czołem do ziemi*)

doradził wyrecytowanie *tasbih*, a pomiędzy jednym a drugim *sudżud* przez zatrzymanie się w pozycji klęczącej - mówienie *dua* (suplikacji*). Prorok poradził Beduinowi czynić tak w każdym rakacie. (Ahmad)

Prorok Allaha podczas każdej modlitwy poświęcał dużo czasu dbając, by wszystkie pozycje wykonane były dokładnie i powoli. Pewnego razu powiedział:

"إنَ طُولَ صَلاةِ الرَجُلِ و قِصرَ خُطْبَتِهِ مِئِنَةٌ مِنْ فِقْهِهِ"

„Człowiek, który długo się modli i daje krótką naukę (*chutbę*), dobrze rozumie swoją religię". (Muslim, Abu Daud)

Słowa te odnoszą się do piątkowych *chutb* (kazań*), które nie powinny być zbyt długie, natomiast modlitwa powinna być wydłużona.

Modlitwa jako broń

Allah Wszechmogący powiedział w Koranie:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اسْتَعِينُواْ بِالصَّبْرِ وَالصَّلاَةِ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ}

{O wy, którzy wierzycie! Szukajcie pomocy w cierpliwości i *salat* (modlitwie)! Zaprawdę, Allah jest z cierpliwymi!} [Koran 2:153]

Człowiek z natury jest słaby. Potrzebuje pomocy w chwili nieszczęścia lub trudności. Najlepszą rzeczą, jaką możemy mu zasugerować jest cierpliwość w znoszeniu nieszczęścia oraz modlitwa. Naprzeciw jakichkolwiek trudności, niedoli i straty powinniśmy stanąć pełni spokoju i mądrości. Pochopna reakcja lub niemądra uwaga mogą tylko pogłębić problem. Prorok Allaha szukał pocieszenia i uspokojenia w modlitwie zawsze, gdy napotykał na jakieś trudności. Podczas modlitwy poszukujemy pomocy u Allaha, bo któż może pomóc nam lepiej niż Allah?

Prorok mówił do Bilala (oby Allah był z niego zadowolony):

„Bilalu, zapewnij nam pokój poprzez modlitwę".

Modlitwa jako wspomnienie (*zikr*)

Pewnego razu niemuzułmanin powiedział podczas dyskusji: „Rozumiem, dlaczego muzułmanie potrzebowali modlitwy pięć razy dziennie podczas pierwszych dni islamu. Nie mieli oni w tych czasach wielu zajęć, więc Prorok zajmował ich modlitwą. Lecz współczesne życie pozostawia człowiekowi niewiele czasu. Jest on zbyt zajęty, by oczekiwać, iż będzie się modlił pięć razy dziennie".

Odpowiedzią na to stwierdzenie są słowa opisujące główny cel modlitwy.

{وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي}

{... i odprawiaj modlitwę, aby Mnie wspominać} [Koran 20:14]

Człowiek z natury szybko zapomina, ma krótką pamięć, a modlitwa przypomina mu o posłuszeństwie wobec jego Stwórcy i Pana. Jeżeli modlitwa była potrzebna przed czternastoma stuleciami, kiedy człowiek nie prowadził szybkiego trybu życia, zatem w obecnych gorączkowych czasach jest ona nawet bardziej nieodzowna. Z jednej strony, edukacja i praca sprawiają, iż ludzie są nieustannie zajęci. Kiedy zaś nastaje pora relaksu, szatan znalazł wiele nowych sposobności, takich jak telewizja, kino oraz filmy wideo, by wpływać na człowieka (oddalać go od nakazów Allaha, tu: modlitwy*). Człowiek do tego stopnia pogrąża się w sprawach życia doczesnego, że zapomina o Allahu i Dniu Ostatecznym. Nasila się zatem konieczność uświadomienia człowiekowi rzeczywistości jego istnienia, by nie padł ofiarą obecnych czasów. Modlitwa wciąż ma największe znaczenie i przynosi korzyści w naszym codziennym zaawansowanym technologicznie życiu.

Modlitwa jest jak tarcza przeciwko złu. Allah Wszechmogący mówi:

{إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ}

{...Zaprawdę, *salat* (modlitwa) chroni od *al-fahsza* (szpetoty, każdego rodzaju wielkich grzechów i współżycia pozamałżeńskiego) i powstrzymuje od *al-munkar* (niegodziwości, niewiary, politeizmu, i każdego rodzaju mniejszych złych czynów)!} [Koran 29:45]

Pewne wydarzenie pomoże zrozumieć tę kwestię:

Za czasów Proroka żył człowiek, który nadużywał alkoholu, uprawiał hazard i notorycznie kradł. Przyszedł on do Wysłannika Allaha z prośbą o wskazówki, które pomogłyby mu w poprawieniu charakteru. Rada Proroka była bardzo prosta: „Nie kłam”. Człowiek ten miał wrócić następnego dnia, by opowiedzieć, jak spędził czas. Był zadowolony z rady Proroka, która wydawała mu się bardzo łatwą do wykonania. W domu jak zwykle, napełnił kieliszek wina. Kiedy podnosił go do ust przypomniał sobie, że musi powiedzieć Prorokowi, jak spędził dzień. Będzie zapytany o czynności, jakie tego dnia wykonał i gdyby musiał przyznać się przed wszystkimi Towarzyszami, iż spożył alkohol, byłoby to dla niego wielką hańbą. Jeśli dopuściłby się spożycia alkoholu, musiałby skłamać - odstawił zatem kieliszek. Podobna sytuacja miała miejsce, gdy był o krok od hazardu oraz w przypadku próby splądrowania ekspedycji. Był to pierwszy pozytywny krok ku walce z jego złymi nawykami, był on w stanie zmienić się bardzo szybko.

Modlitwa może mieć podobny efekt. Jeżeli człowiek ma świadomość tego, iż pięć razy dziennie stoi na modlitewnym dywaniku przemawiając do swojego Pana, to - musi powstrzymać go przed popełnianiem grzechów, do których zachęca szatan.

Ogromne znaczenie odgrywa również sposób wykonywania modlitwy. Weźmy za przykład dom o solidnych fundamentach, mocnych ścianach i suficie. Dom taki będzie w stanie wytrzymać każdego rodzaju żywioł, niezależnie czy będzie to wiatr, grad czy burza. Zadaniem tego domu jest zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa. Jednakże, jeśli dom jest chwiejny, wykonany z liści lub trawy, ulegnie on zniszczeniu pod wpływem najmniejszego pogorszenia pogody.

Przykład ten jednoznacznie i klarownie odnosi się do modlitwy. Jeżeli modlitwa wykonywana jest regularnie, na czas, ze szczerością i świadomością tego, co się recytuje, umocni ona wówczas wiarę człowieka i dostarczy mu sił w obliczu trudnych sytuacji i problemów.

Nieregularna i nieszczera modlitwa nie przyniesie człowiekowi pożądanych efektów w chwilach nieszczęścia. Zdrowe ciało może walczyć z wirusami znacznie lepiej niż ciało osłabione.

Modlitwa: Pierwszy krok w islamskie prawo szariatu.

Koran przedstawia rozmowę pomiędzy Prorokiem Szuajbem (pokój z nim) i jego ludźmi:

{وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَـهٍ غَيْرُهُ وَلاَ تَنقُصُواْ الْمِكْيَالَ
وَالْمِيزَانَ إِنِّيَ أَرَاكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّيَ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ * وَيَا قَوْمِ أَوْفُواْ الْمِكْيَالَ
وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلاَ تَبْخَسُواْ النَّاسَ أَشْيَاءهُمْ وَلاَ تَعْثَوْاْ فِي الأَرْضِ مُفْسِدِينَ * بَقِيَّةُ اللّهِ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَاْ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ}

{I wysłaliśmy do Madianitów ich brata Szuajba, który powiedział: „Ludu mój! Czcijcie Allaha! Nie ma dla was żadnego innego boga oprócz Niego! I nie umniejszajcie miary i wagi! Widzę, że żyjecie w dobrobycie, i obawiam się dla was kary Dnia wszystko obejmującego! Ludu mój! Dawajcie pełną miarę i wagę, sprawiedliwie! Nie powodujcie uszczerbku w ludzkich dobrach! Nie czyńcie niegodziwości na ziemi, by nie szerzyć zgorszenia! To, co pozostaje u Allaha (szacunek do praw innych ludzi), jest lepsze dla was, jeśli jesteście wierzącymi. Ja nie jestem dla was żadnym stróżem”.} [Koran 11:84-86]

Była to zachęta do czczenia Allaha (akceptacji *tauhidu* [czystego islamskiego monoteizmu]) i poszanowania praw człowieka (w codziennym handlu i zajęciach). Ludzie Szuajba odpowiedzieli z sarkazmem:

{قَالُواْ يَا شُعَيْبُ أَصَلاَتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاء
إِنَّكَ لَأَنتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ}

{Oni powiedzieli: „Szuajbie! Czy twoja modlitwa nakazuje ci, abyśmy zaniechali tego, co czynili nasi ojcowie, albo abyśmy przestali czynić z naszym majątkiem to, co chcemy? Ty przecież jesteś łagodny, prawy!} [Koran 11:87]

Ludzie Szuajba zrozumieli, iż prorok nie tylko zachęcał ich do regularnej modlitwy, ale że chciał on także ustalić nowy system ekonomiczny, stąd nawiązania do prowadzenia uczciwego handlu. Z wersetu tego wnioskujemy, iż w islamie nic nie zostało przeoczone: „Co należy do Allaha, jest od Allaha, i co należy do Stwórcy jest od Stwórcy”. Wszystko należy do Allaha. Jak muzułmanin - który czci Allaha Najwyższego podczas pięciu codziennych modlitw - może być w tym samym czasie posłuszny innym w różnych sytuacjach dnia codziennego? Islamu nie można rozgraniczać. Allah jest Stwórca, Jedynym Twórcą prawa, żądającym lojalności. Człowiek jest sługą Allaha i powinien czcić Jego Jedynego.

Muzułmanom żyjącym w państwach niemuzułmańskich może wydawać się, iż nie są w stanie wypełniać *din* (religii*) Allaha w codziennym życiu politycznym i ekonomicznym, lecz ci, którzy żyją w państwach muzułmańskich, nie mają usprawiedliwienia dla przyzwalania, by *din* (religia*) Allaha był ograniczany do własnych pragnień. Muzułmanie muszą wiedzieć, iż religia Allaha nie opiera się wyłącznie na modlitwie, poście, darowiźnie i pielgrzymce. Ich obowiązkiem jest stosować się do wszystkich nauk islamu w politycznym, ekonomicznym i społecznym zakresie.

{إِنَّ الدِّينَ عِندَ اللّهِ الإِسْلاَمُ}

{Religią prawdziwą w oczach Allaha jest islam!} [Koran 3:19]

{وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلاَمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ}

{A od tego, kto poszukuje innej religii niż islam, nie będzie ona przyjęta; i on w życiu ostatecznym będzie w liczbie tych, którzy ponieśli stratę.} [Koran 3:85]

Obecnie, prawie cały świat zdominowany jest przez fałszywe bóstwa, jak demokracja, kapitalizm, socjalizm i komunizm. W zamian, islam wzywa do kalifatu, opierającego się na konsultacjach, płaceniu zakatu i zakazie lichwy. Odrzucenie którejkolwiek z tych trzech rzeczy, uniemożliwia właściwe funkcjonowanie islamskiego prawa.

Koran jasno opisuje pierwszy z obowiązków muzułmańskich przywódców:

{الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ}

{I tym (przywódcom muzułmańskim), którzy – jeśli umocnimy ich na ziemi – odprawiają *salah* (modlitwę), dają zakat (jałmużnę), nakazują *al-maruf* (to, co jest dobre, monoteizm, i wszystko to, co islam nakazuje nam czynić), a zakazują *al-munkar* (tego, co w islamie jest naganne, niewiarę, politeizm itp.)[tj. wykonywać prawo Koranu w ich państwie we wszystkich sferach życia]. Do Allaha należy ostateczny wynik wszystkich spraw!} [Koran 22:41]

Powiedzenie arabskich uczonych mówi: „Ludzie podążają za religią swych królów”. Zwykli ludzie wzorują się na swoich władcach. Jeśli zatem oni,

jako autorytety, odprawiają modlitwę, regularnie poszczą - ludzie będą czynić podobnie. Ludzie u władzy mogą również udzielić wsparcia materialnego, na przykład na budowę meczetów, ułatwiając w ten sposób podwładnym odmawianie modlitwy w miejscach publicznych. Prorok radził ludziom, aby nie buntowali się przeciwko swoim przywódcom tak długo, jak długo oni nie zabraniają im odmawiać modlitwy i nie zlecają czynów mogących otworzyć drzwi do nieposłuszeństwa wobec Allaha. Rada ta uchroni muzułmanów od anarchii i niepotrzebnego przelewu krwi.

Modlitwa jako pokuta za grzechy

Modlitwa nie tylko prowadzi człowieka ku czynieniu dobra, ale także wymazuje jego grzechy.

{إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ}

{Zaprawdę, czyny dobre usuwają czyny złe (niewielkie grzechy)!} [Koran 11:114]

Modlitwa jest najlepszym ze wszystkich dobrych uczynków i może wymazać wiele złych czynów. Ali przekazał, iż Abu Bakr (oby Allah był z nich zadowolony*) słyszał, jak Prorok powiedział:

"ماَ مِنْ عَبْدٍ مُؤْمِنٍ يُذنبُ ذَنْباً، فيَتَوَضأ، فيُحْسِنُ الطُّهُرَ، ثُمَ يُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ فيَسْتَغْفِرُ الله إلا غَفَرَ الله لهُ"

„Ktokolwiek spośród wierzących sług popełni grzech, i wykona ablucje w najlepszy sposób, a następnie odprawi dwa rakaty modlitwy, prosząc Allaha o wybaczenie, Allah Wszechmogący wybaczy mu jego grzechy". (Ahmad)

Nie oznacza to, iż człowiek może grzeszyć do woli i za każdym razem prosić o wybaczenie poprzez modlitwę. Wysłannik Allaha chciał przez to powiedzieć, iż żal za grzechy otwiera drzwi przebaczenia. Modlitwa jest formą skruchy i powinna być wykonywana ze szczerością i intencją poprawy swego postępowania. Po okazaniu skruchy, wiara człowieka powinna powrócić, a on stanie się silniejszy w zwalczaniu pokus szatana do czynienia zła.

Sura *al-Furqan*, opisuje skruchę jako szansę dla tych, którzy popełniają ogromne grzechy:

{وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا * يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا * إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُوْلَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا * وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا}

{I ci, którzy nie wzywają żadnego *ilah* (boga), poza Allahem; i nie zabijają nikogo wbrew zakazowi Allaha, chyba, że zgodnie z prawem i nie uprawią rozpusty. A kto to czyni, spotka go kara za grzechy. Jemu będzie podwojona kara w Dniu Zmartwychwstania i będzie w niej poniżony na wieki. Z wyjątkiem tych, którzy się nawrócili, którzy uwierzyli i uczynili dobre dzieło; tym Allah zamieni ich złe czyny na dobre. Allah jest Przebaczający, Litościwy! A kto się nawróci i czyni dobro, ten, zaprawdę, nawraca się ku Allahowi pełen skruchy!} [Koran 25:68-71]

Modlitwa: Pierwsze pytanie w Dniu Zmartwychwstania

Człowiek wysłany został na ten świat tylko z jednego powodu:

{وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ}

{(Allah mówi:) I stworzyłem dżiny i ludzi tylko po to, żeby Mnie czcili (Jedynego).} [Koran 51:56]

Człowiek żyje na tym świecie, aby czcić swojego Stwórcę, a najlepszym aktem czci jest właśnie modlitwa. W Dniu Zmartwychwstania, człowiek będzie musiał odpowiedzieć za każdy czyn popełniony na Ziemi. Będzie zapytany o hojność darowaną mu w tym życiu.

{ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ}

{Potem, z pewnością, zostaniecie zapytani tego Dnia o radości!} [Koran 102:8]

Lecz pierwsze pytanie zadane w tym Wielkim Dniu to pytanie o modlitwę. Człowiek posiada dwie *mauqif* (pozycje stojące) twarzą do swego Stwórcy: jedną w tym życiu, a drugą w Życiu Przyszłym.

Pierwsza jest na dywaniku do modlitwy, kiedy stoi podczas regularnej modlitwy do jego Pana. Druga zaś, będzie miała miejsce w Dniu Zmartwychwstania, kiedy jego czyny będą przedstawione jako dowód. Jeśli jego pierwsza postawa (tj. modlitwa), będzie bezbłędna, druga będzie dla niego łatwa. Jeśli zaś pierwsza z nich będzie naganna, stanie on przed ogromnymi trudnościami podczas drugiej.

Umyślne zaniedbanie choćby jednej modlitwy jest poważnym grzechem, za który może nie być przebaczenia. Muzułmanin nie może opuścić modlitwy nawet, jeśli jest podczas przerażających momentów bitwy, jak zatem można usprawiedliwić opuszczenie modlitwy w zwykłych okolicznościach? Podczas bitwy imam przewodzi modlitwie niektórych szeregów żołnierzy, podczas gdy inni walczą. Następnie żołnierze zmieniają się miejscami, a imam przewodzi drugiej grupie, podczas gdy pierwsza powraca na pole bitwy. I tak do momentu, aż każdy odmówi swoją modlitwę. Modlitwa ta nosi nazwę *salat al-chauf* (modlitwa obawy), z powodu jej niezwykłych okoliczności.

Inną formą modlitwy jest modlitwa skrócona, która jest dopuszczalna podczas bitew i podróży. Modlitwa, która zazwyczaj opiera się na czterech rakatach (to jest *zuhr*, *asr, isza*) jest skrócona do dwóch, jednak nie ma sytuacji usprawiedliwiającej nieodmówienie modlitwy. Jedynym wyjątkiem jest przypadek kobiety, której nie wolno się modlić podczas menstruacji. We wszystkich innych sytuacjach kobiety oraz mężczyźni muszą wykonać modlitwę. Wymóg modlitwy jest tak rygorystyczny, iż człowiek chory - niezależnie od tego jak poważne jest jego schorzenie - musi modlić się, dopóki posiada świadomość własnych czynów. Jeżeli człowiek nie może stać, wolno mu odmówić modlitwę w pozycji siedzącej; jeżeli jest zbyt chory, by siedzieć, może wykonać modlitwę w pozycji leżącej, używając oczu, głowy, rąk itd., sygnalizując odmienne pozycje modlitwy.

Znaczenie meczetów

Miejsca czci są dla ludzi symbolem bezpieczeństwa. Jedną z cech dżihadu jest ochrona ich świętości oraz dostępności do celów czci.

Allah Wszechmogący powiedział w surze *al-Hadżdż*:

{أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ * الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَن يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ}

{Wolno walczyć tym (wierzącym przeciwko niewierzącym), którzy doznali krzywdy – zaprawdę, Allah posiada pełnię władzy, by im udzielić pomocy! I tym, którzy zostali wypędzeni bezprawnie ze swoich domostw, jedynie za to, iż powiedzieli: „Nasz Pan – to Allah!” I jeśli by Allah nie odepchnął ludzi, jednych przy pomocy drugich, to zostałyby zniszczone klasztory i synagogi (lub: kościoły), miejsca modlitwy i meczety, gdzie często wspomina się imię Allaha. Allah pomoże z pewnością tym, którzy Jemu pomagają. Zaprawdę, Allah jest Mocny, Potężny!} [Koran 22:39-40]

[...]

Cechy charakterystyczne tych, którzy wypełniają Domy Allaha:

{اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونِةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ * فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَن تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ * رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ}

{Allah jest światłem niebios i ziemi. Jego światło jest podobne do niszy, w której jest lampa; lampa jest we szkle, a szkło jest jak gwiazda świecąca. Zapala się ona od drzewa błogosławionego – drzewa oliwnego, ani ze Wschodu, ani z Zachodu, którego oliwa prawie by świeciła, nawet gdyby nie dotknął jej ogień. Światło na świetle! Allah prowadzi droga prostą ku światłu, kogo chce. Allah o każdej rzeczy jest Wszechwiedzący! W domach, które Allah pozwoli wznieść i w których wspomina się Jego imię – głoszą Jego chwałę o świcie i o zmierzchu; tych ludzi nie odciąga ani handel, ani kupno od wspominania Allah, odprawiania modlitwy i dawania jałmużny. Oni obawiają się Dnia, kiedy wzburzą się serca i spojrzenia, troszcząc się tylko o to, by wynagrodził ich Allah za to, co oni najlepszego uczynili; i by pomnożył im Swoją łaskę. Allah daje zaopatrzenie, komu chce bez rachunku!} [Koran 24:35-37]

Życie pogan wypełnione jest kompletną ciemnością. Jeżeli ktoś uwierzy w Allaha, cały wszechświat wypełni się dla niego światłem. Owe jasne

światło Wiary jest tematem powyższego wersetu sury *an-Nur* (Światło). Nisza, jak wspomniano wyżej w przypowieści, oznacza serce osoby wierzącej. Tylko w Domu Allaha możemy znaleźć tego rodzaju nisze, które są wzniesione jako przypomnienie o Allahu. Domy te (meczety) nie są wypełnione przez ludzi przeciętnych, lecz wyjątkowych o poważnych charakterach, których Allah Wszechwiedzący opisał następująco:

i) wysławiają oni Imię Allaha w meczetach każdego ranka i wieczora;
ii) ich interesy i ziemskie korzyści nie przeszkadzają im w odprawianiu modlitwy i dawaniu jałmużny;
iii) nieustannie obawiają się Dnia Sądu, dnia, w którym każda dusza zmartwychwstanie, stanie przed Allahem i rozliczona zostanie z każdego czynu.

Modlitwa: Powinność znana każdemu z Proroków

Prorok Abraham wypowiedział następującą suplikację podczas wznoszenia ścian Kaby w Mekce:

{رَّبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُواْ الصَّلاَةَ}

{Panie nasz! Oto osiedliłem część mojego potomstwa w dolinie nieurodzajnej, obok Twego Świętego Domu. Panie nasz! Niech oni odprawiaj modlitwę...} [Koran 14:37]

Prorok Abraham podczas modlitwy nie prosił dla siebie oraz swoich dzieci o bogactwo i sławę. Prosił natomiast o:

{رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلاَةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاء * رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ}

{Panie mój! Spraw, abym odprawiał modlitwę, i tak samo względem mego potomstwa! Panie nasz! Przyjmij moją prośbę! Panie nasz! Przebacz mi i moim rodzicom i wszystkim wierzącym w Dniu, kiedy nastąpi rachunek!} [Koran 14:40-41]

Prorok Ismail także był zachwalany w Koranie za swe przymioty:

{وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا * وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا}

{I wspomnij w Księdze - Ismaila, który był szczery w obietnicy; był on posłańcem, prorokiem. On nakazał swojej rodzinie modlitwę i jałmużnę i Pan znalazł w nim upodobanie.} [Koran 19:54-55]

Bezdzietny prorok Zachariasz był w podeszłym wieku i ubolewał nad tym, iż nie ma syna:

{هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاء}

{Wtedy Zachariasz zwrócił się do swojego Pana z prośbą: „Panie mój! Obdaruj mnie od Siebie, wspaniałym potomstwem. Ty przecież słyszysz prośby!”} [Koran 3:38]

Pewnego dnia podczas modlitwy do Allaha, otrzymał dobrą wiadomość:

{فَنَادَتْهُ الْمَلآئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ}

{I ogłosili mu aniołowie, kiedy on, stojąc, modlił się w oratorium: „Allah obwieszcza ci radosna wieść o Janie. On potwierdzi słowo od Allaha; będzie szlachetnym panem, czystym i prorokiem spośród sprawiedliwych!”} [Koran 3:39]

Prorok Jezus otrzymał przesłanie, gdy był niemowlęciem:

{وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا}

{(Jezus powiedział:) On (Allah) nakazał mi modlitwę i jałmużnę tak długo, jak długo będę żył.} [Koran 19:31]

Zatem modlitwa nie jest czymś wprowadzonym przez Wysłannika Allaha, jest formą osobistej komunikacji z Allahem, jest tak stara, jak pierwszy człowiek na tej planecie.

Modlitwa nie może być osobnym aktem.

W Koranie modlitwa wspomniana jest około trzydziestu pięciu razy, lecz nigdy nie osobno. Modlitwa zawsze stoi w parze z zakatem lub przekazywaniem na biednych i potrzebujących. Te dwa akty są nierozdzielne. Osoba dająca jałmużnę, lecz nie odprawiająca modlitwy pięć razy dziennie, pracuje tylko na niezadowolenie Allaha. Po śmierci Proroka Muhammada we wczesnym okresie kalifatu, pierwszy kalif - Abu Bakr, przeciwstawił się tym, którzy zaprzestali płacenia zakatu. Powiedział on:

„Na Allaha! Będę zwalczał tych, którzy rozgraniczają pomiędzy modlitwą a zakatem (jałmużną)".

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اسْتَعِينُواْ بِالصَّبْرِ وَالصَّلاَةِ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ}

{O wy, którzy wierzycie! Szukajcie pomocy w cierpliwości i modlitwie! Zaprawdę, Allah jest z cierpliwymi!} [Koran 2:153]

Człowiek otoczony jest zewnętrznymi i wewnętrznymi problemami. Aby stawić im czoło, obdarzony został dwiema broniami: modlitwą i cierpliwością. Cierpliwość pomaga mu wytrzymywać zewnętrzną wrogość oraz przeciwności. Modlitwa zaś wzmacnia jego relację z Allahem.

Kolejnym obowiązkiem obok modlitwy jest składanie ofiary w dniu Id (święto muzułmańskie*) podczas hadż (pielgrzymki do Mekki).

{فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ}

{Módl się przeto do twego Pana i składaj ofiary!} [Koran 108:2]

Związek pomiędzy modlitwą a składaniem ofiary wyjaśnia sura *al-Anam*:

{قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ}

{Powiedz: Zaprawdę, moja modlitwa, moje ofiary (które składam), moje życie i moja śmierć - należą do Allaha, Pana Światów!} [Koran 6:162]

Modlitwa jest częścią życia, zaś ofiara symbolizuje śmierć. Zatem, nasze czyny odnoszą się zarówno do życia jak i do śmierci. Żadna ofiara nie może być poświęcona niczemu innemu jak tylko Allahowi, tak jak

modlitwa, która jest nieważna, jeśli ofiarowana jest czemuś lub komuś innemu niż bezpośrednio Allahowi.

Dlaczego człowiek opuszcza modlitwę?

Allah Wszechmogący powiedział:

{فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا * إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُوْلَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا}

{Po nich przyszli następcy, którzy zaniechali modlitwy i poszli za swoimi namiętnościami; niebawem spotka ich zguba. Z wyjątkiem tych, którzy się nawrócili i, którzy czynią dobro. Ci wejdą do Ogrodu i nie doznają w niczym niesprawiedliwości.} [Koran 19:59-60]

Werset ten daje nam przykład wielu poprzednich proroków i ich naśladowców. Ów szczególny werset wyjaśnia, iż ludzie, opuszczający modlitwę, to ci, którzy podążają za swoimi własnymi pragnieniami. Człowiek może być posłuszny Allahowi lub swoim własnym pragnieniom; to posłuszeństwo porównane jest w Koranie do czci:

{أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا}

{Czy ty (Muhammadzie) widziałeś tego, który wziął swoje namiętności za *ilah* (boga)? Czy ty będziesz dla niego *łakil* (opiekunem)?} [Koran 25:43]

Prorok Allaha opisał podobnych ludzi jako niewolników dirhamów oraz dinarów i niewiele zmieniło się od tamtego czasu. [...] Kiedy serce wypełnione jest miłością do pieniędzy, nie ma tam miejsca dla Allaha, a modlitwa jest pierwszą rzeczą, która zostanie porzucona.

Modlitwa: Wieczna recepta na nieskazitelność, oczyszczenie z grzechów i klucz do Raju

(Niektóre z hadisów o modlitwie)

1. Abu Hurajra przekazał, iż Prorok powiedział:

"أرَأيتُمْ لَوْ أن نَهَراً بباب أحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ فيهِ كُلَ يَوْمَ خَمْساً، ما تَقُولُ، ذلِكَ يُبْقى مِنْ دَرَنِهِ؟" قالُوا لا يُبقى مِن دَرَنِه شَيْئاً قالَ: "فذلِك مِثْلُ الصلواتِ الخَمْسِ يَمْحُو الله بِهِ الخَطايا"

„Jak myślicie, czy pozostałyby zanieczyszczenia znajdujące się na ciele któregokolwiek z was, jeżeli przy jego drzwiach byłaby rzeka, w której kąpałby się pięć razy dziennie?”. Odpowiedzieli: „Nic z zanieczyszczeń by nie pozostało (na ciele)”. Powiedział: „To jest jak te pięć (codziennych) modlitw, poprzez które Allah usuwa grzechy”.

2. Abu Hurajra przekazał, iż Prorok powiedział:

"الصلَوَاتُ الخَمْسُ، والجُمُعَةُ إلى الجُمُعَةِ، ورَمَضَانُ إلـى رَمَضَـانَ مُكَفِّراتٌ لمِاَ بَيْنَهنّ ما اجْتُنِبَتِ الكَبَائرُ"

„Pięć (dziennych) modlitw od piątkowej modlitwy do (kolejnej) piątkowej modlitwy i od ramadanu do ramadanu, stanowi ekspiację za (grzechy) popełnione pomiędzy (nimi) pod warunkiem, iż stroni się od wielkich grzechów”.

3. Rabia bin K<u>a</u>b przekazał:

كُنْتُ أبيتُ مَعَ رَسُولِ الله فَأتَيْتُهُ بوَضُوئِهِ وَحَاجَتِهِ فقَالَ لِي "سَل" فقُلْتُ: أسْألكُ مُرَافقتَكَ فِي الجَنَّةِ. قَالَ: "أوَ غَيْرَ ذلِك؟" قُلتُ: هُوَ ذَاكَ قال: "فَأعِنِّي عَلى نَفْسِكَ بكَثْرةِ السُّجُودِ"

„Pewnej nocy przebywając z Wysłannikiem Allaha, przyniosłem mu wody, o którą prosił, na ablucję. Powiedział do mnie: ‚Proś (o cokolwiek zechcesz)’. Powiedziałem: ‚Proszę o twoje towarzystwo w Raju’. Odrzekł: ‚Czy coś poza tym?’. Powiedziałem: ‚To wszystko, czego bym chciał’. Odparł: ‚Wiec wybijaj częste pokłony (Allahowi), aby pomóc mi dokonać tego dla ciebie’”.

4. Abu Zar przekazał, iż Prorok wyszedł podczas zimy, gdy liście opadały z drzew.

قال:"يَا أَبَا ذَرِّ" قُلْتُ: لبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللهِ ، قالَ: "إنَّ العَبْدَ المُسْلِمَ ليُصَلِّي الصَّلاةَ يُرِيدُ بِهَا وَجهَ اللهِ، فتَهافَتُ عنْهُ ذُنُوبُهُ كمَا يَتَهافَتُ هذَا الوَرَقُ عَنْ هذَا الشَّجَرَةِ"

Prorok powiedział: „Abu Dhar!" Powiedziałem: „Słucham, Proroku Allaha!". Rzekł: „Kiedykolwiek muzułmanin zaczyna swoją modlitwę, usiłując przypodobać się Allahowi, jego grzechy zaczynają opadać, jak opadają liście z tego drzewa".

5. Uqba bin Ami przekazał, iż Prorok powiedział:

"يَعْجَبُ رَبُّكُم مِن رَاعِي غَنَمٍ، فِي رَأسِ شَظِيَّةٍ بجَبَل، يُؤَذِنُ بالصَّلاَة و يُصَلِّي، فَيَقُولُ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: انْظُرُوا إلـى عَبْدِي هذَا يُؤَذِنُ و يُقِيمُ الصّلاةَ، يَخَافُ مِنِّي قد غَفَرْتُ لِعَبْدِي، وَأدْخَلْتُهُ الجَنَّةَ"

„Twój Pan zachwycony jest pasterzem, który na wierzchołku góry (ze swoimi owcami) nawołuje do modlitwy, a potem ją wykonuje. Allah Wszechmogący mówi: „Popatrzcie na Mojego sługę, który nawołuje do modlitwy, potem odprawia modlitwę, obawiając się Mnie. Wybaczyłem Mojemu słudze i wpuściłem go do Raju".

Modlitwa: Obowiązek każdego z nas

Dziecko urodzone w muzułmańskiej rodzinie zaraz po urodzeniu słyszy azan w swoim prawym uchu, a w lewym uchu iqamę. W dzieciństwie powinno być ono uczone sposobu odmawiania modlitwy oraz jej znaczenia (*uczeni muzułmańscy nie są zgodni co do autentyczności hadisów mówiących o praktyce ogłaszania azanu do prawego ucha noworodoka, zgodni są natomiast co do tego, że nie ma w sunnie dowodu na to, aby ogłaszać iqamę do lewego ucha nowonarodzonego dziecka – przyp. tłum.*).

Abdallah bin Amr bin As przekazał, iż Prorok powiedział:

"مُرُوا أوْلادَكُم بالصَّلاةِ وَهُمْ أبْنَاء سَبْعِ سِنِيْنَ، وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيها وَهُمْ أبْنَاءُ عَشْرِ [سِنِينَ]، وَفَرِّقُوا بَيْنَهُم فِي المَضَاجَعَ"

„Nakazujcie swoim dzieciom modlitwę w wieku siedmiu lat, a karzcie je (jeżeli nie będą się modlić) w wieku dziesięciu lat. I

układajcie ich (dziewczynki i chłopców) do snu w osobnych łóżkach”.

عَن أبِي مَالِكٍ الأشْجَعِيِّ، عَن أبيهِ قالَ: "كَانَ رَسُولُ الله إذَا أسْلَمَ الرَّجُلُ كَانَ أوَّلَ مَا يُعَلِّمُنَا الصَلاةُ"

Abu Malik al-Aszdżai przekazał, iż jego ojciec przekazał, że pierwszą rzeczą, którą Prorok nauczał nowych muzułmanów była modlitwa.

Modlitwa dotyczy zarówno kobiety jak i mężczyzny. Modlitwa zalecona jest kobietom w domu, jednakże jeśli pragnie ona uczęszczać do meczetu na obowiązkową modlitwę, nie powinno się stawiać jej przeszkód, aby to uczyniła.

Abdallah bin Umar pewnego razu zacytował swemu synowi Bilalowi słowa Proroka:

"إذَا اسْتَأذَنَت أحَدَكُمْ امْرَأتُهُ إلى المَسْجِدِ، فَلا يَمْنَعْها". قالَ: فَقالَ بِلالُ بنُ عَبْدِ الله، والله لَنَمْنَعُهُنَّ. قال: فَأقبَلَ عَلَيْهِ عَبْد اللهِ فَسَبَّهُ سَبّاً سَيِّئاً، مَا سَمِعْتُهُ سَبّهُ مِثْلَهُ قطُّ، و قالَ: أخْبِرُكَ عَنْ رسُول الله و تَقُول : و اللهِ لَنَمْنَعُهُنَّ.

„Jeżeli wasze żony proszą was o pozwolenie, aby pójść do meczetu nie powinniście ich zatrzymywać”. Bilal, syn Abdullaha, odpowiedział (ojcu): „Na Allaha, my je zatrzymamy!”. Abdallah tak się rozgniewał, iż naubliżał swojemu synowi, używając ostrych słów, i dodał: „Powtórzyłem ci to, co powiedział Prorok Allaha, a ty mówisz: ‚My je zatrzymamy!’”.

W innej narracji opisane jest jasno, iż wszystkie kobiety mogą udać się do meczetu, lecz nie mogą używać perfum, jeżeli chcą tam pójść.

Podsumowanie:

Modlitwa jest obowiązkiem każdego muzułmanina, mężczyzny i kobiety.

{إِنَّ الصَّلاَةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا}

{Zaprawdę, *as-salah* (modlitwa) dla wiernych jest przypisana w oznaczonym czasie.} [Koran 4:103]

Anas przekazał, iż Prorok powiedział:

"مَنْ نَسِيَ صَلاةً فَلْيُصَلِّ إِذا ذَكَرَها لا كَفَّارَةَ لَهَا إِلا ذَلِكَ"

„Ktokolwiek zapomni odmówić modlitwę, powinien wykonać ją, kiedy tylko sobie o niej przypomni. Nie ma innego rozgrzeszenia za to zaniedbanie, za wyjątkiem tego sposobu”. (Przekazało sześciu oprócz Malika)

Pokój i Błogosławieństwo Allaha naszemu Prorokowi i jego rodzinie i wszystkim, tym, którzy za nim podążają.